

[Finansministeren.]

merværdiafgiften, men denne nedsættelse opvejes af en forøgelse af andre indtægter, især fordi den del af Nationalbankens overskud, der tilfalder staten, ventes at blive noget større end tidligere forudsat.

Nettoudgifterne i indeværende finansår beregnes nu til i alt 72,5 mia kr., hvilket er en stigning på 2,2 mia kr. i forhold til september-skønnet. Af denne stigning vedrører som nævnt 1,7 mia kr. aftalen med kommunerne, mens den resterende stigning især består i øgede udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.

De nævnte forskydninger indebærer, at underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet nu må anslås til 12,8 mia kr. eller 2,2 mia kr. mere end i september. Sammen med kapitalposterne fremkommer der her ved et kasseunderskud på 13,5 mia kr. i indeværende finansår.

Regeringen har tilstræbt at neutralisere likviditetsvirkningerne af dette meget store kasseunderskud og af den sociale pensionsfonds obligationskøb. Dette er sket dels gennem salget af kortfristede statsobligationer for i alt 5,7 mia kr., dels gennem forhandlinger med Nationalbanken, der har resulteret i, at Nationalbanken har pålagt pengeinstitutterne visse kassebindingsregler, ligesom banken har genoptaget salget af indlånsbeviser.

Som jeg nævnte, ser det ud til, at ledigheden i vinterens løb bliver større end ventet. Årsagen hertil må efter regeringens opfattelse først og fremmest søges i, at nedgangs-konjunktoren i de lande, der er vores vigtigste samhandelspartnere, har været mere dybtgående, end vi havde grund til at antage forud for opstillingen af finansplanen i begyndelsen af september, og at regeringerne i disse lande ikke har grebet ind med konjunkturstimulerende foranstaltninger i det omfang og med den styrke, som vi havde grund til at forvente.

Der er dog grund til at tro, at vi har nået bunden. Momsnedsættelsen, beskæftigelsesarbejderne og de andre indgreb, der indgik i septemberforliget, vanderer nu at virke på økonomien. Det vil dog først i løbet af de kommende måneder være muligt mere præcist at vurdere de fulde virkninger heraf. De seneste vurderinger af konjunkturerne i

udlandet tyder også på, at det nu begynder at gå fremad.

Samtidig kan vi konstatere, at der i år er sket en forbedring af vores konkurrenceevne over for udlandet, fordi det er lykkedes at opnå en afdæmpet stigning i omkostningsniveauet herhjemme i forhold til, hvad vi ser i andre lande.

Forliget byggede på, at vi kan fastholde denne afdæmpning i det kommende år, idet vi forventede, at der ikke vil blive udløst mere end én dyrtidsportion ved pristallet for henholdsvis januar og juli 1976.

Både pristallet for september og det for nylig offentliggjorte tal for oktober viser imidlertid stigninger af en sådan størrelse, at vi må være forberedt på, at der allerede til januar bliver udløst to dyrtidsportioner. I denne vurdering indgår, at boligposten skal indregnes i pristallet for november, og vi ved nu, at huslejeforhøjelserne efter boligforliget vil slå igennem med en ikke ubetydelig vægt i beregningen.

En fremgang i den økonomiske aktivitet betyder erfaringsmæssigt et øget pres på omkostningsudviklingen. Det er imidlertid afgørende, at vi ikke nu gennem omkostningsstigninger sætter den forbedrede konkurrenceevne i forhold til udlandet over styr.

Regeringen har i overensstemmelse med septemberforliget drøftet med forligspartierne, hvorledes omkostningsstigningen som følge af en yderligere dyrtidsportion vil kunne undgås. Som et resultat af disse drøftelser vil regeringen inden jul udarbejde forslag til en ordning, der modvirker de omkostningsstigninger, som en ekstra dyrtidsportion vil påføre erhvervslivet. Ved udformningen af denne ordning vil regeringen lægge vægt på, at virkningerne af indgrebet kommer til at indgå med fuld vægt i virksomhedernes omkostningskalkuler, således at der opnås den tilsigtede dæmpning i prisudviklingen.

Det fremgår af, hvad jeg her har sagt om den økonomiske og statsfinansielle situation i indeværende finansår, at udsigterne for det kommende år nødvendigvis må være præget af usikkerhed. Denne usikkerhed afspejler sig naturligvis i det finanslovforslag for 1976-77, som jeg i dag fremsætter.

Forslaget viser indtægter på i alt 66,8 mia kr., mens udgiftsbudgettet er på 77,0 mia